

LBDIS

We know
books

Schimonahia Siluana VLAD

GÂNDURI DIN ÎNCREDINȚARE

Antologie de Elena Cristina Sturzu

Tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului

Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

DOXOLOGIA

Iași, 2023

Fii ca tine, fii cum ești!

Primește aluatul vieții și al persoanei tale ca pe un dar de la Dumnezeu, așa cum este el, cu bunele și mai puțin bunele lui, cu slăbiciuni și neputințe, cu tot, și acceptă că sunt ale tale. Apoi, mergi cu darul acesta la Sfântul Altar și încredințează-l Lui în timpul Sfintei Liturghii, după ce ai făcut cele de cuviință pentru asta: să te spovedești, să te împaci cu cei care te-au supărat, să-i binecuvântezi pe cei ce te blestemă și te ocărăsc și toate cele cerute de Domnul. Așadar, încredințează-ți darul acolo și așteaptă ca Domnul să primească ale Sale dintru ale Sale și să le transforme cu harul Lui în loc potrivit ca să-Și plece capul. Primește-L și ocrotește-L în inima și în viața ta și El te va crește cum numai El știe!

Fii ca tine, fii cum ești! Pentru că, numai fiind cum ești, vei putea deveni cum ești chemat de Dumnezeu să devii! Dacă vei încerca să te construiești după un model străin de cel sădit de Dumnezeu în tine de la zămislire, chipul Său în adâncul tău, vei rătăci și vei suferi mult.

Asta e lucrarea noastră: să-L primim, să-I facem loc în noi! E atât de simplu! Adevărat că nu e ușor, dar El Însuși lucrează împreună cu noi la aceasta!

El îți lasă darul vieții și darul mântuirii pe mâinile tale și te lasă să fii împreună creator cu El!

În fiecare zi, în fiecare clipă chiar, îmi iau lutul în mâini, adică toată zestrea mea bio-psiho-socio-culturală, și, cu harul Lui, îl frământ și îl modelez împotrivindu-mă sugestiilor străine dar folosind și energiile Lui.

Eu nu mă pot crea din nou, nu pot fi fiica altor părinți, nu mă pot naște în altă țară și cu altă culoare a ochilor, nu pot fi mai inteligentă decât sunt și nici mai frumoasă! Dar pot, în El și cu El, să mă fac fiică a lui Dumnezeu! Eu am luat asta în serios și asta este truda mea acum!

Și în fiecare zi o iau de la capăt, și în fiecare seară Îi arăt rezultatele. De multe ori Îi arăt doar ce n-am făcut sau ce am făcut altfel decât dorea inima mea. Alteori nu-I duc decât un pumn de lut stâlcit în toate felurile, dar e al meu. Nu e plagiat. Și El surâde și-mi spune să intru în bucuria Lui, chiar dacă eu nu am nici un rezultat. El știe că eu Îi sunt credincioasă și că am luat în serios, pe viață și pe moarte, Poruncile și Făgăduințele Lui, în ciuda neputințelor și împotrivirilor lutului firii mele!

E minunat și înfricoșător să fii în Măinile Domnului, pentru că El îți lasă darul vieții și Darul Mântuirii și te cheamă să fii împreună creator cu El!

E mai ușor să fii decât să pari că ești!

E mai ușor să fii decât să pari că ești!

E mai ușor, pentru că a fi nu este povara noastră, ci a Celui ce este, adică a lui Dumnezeu, și Însuși Domnul ne spune: „Luați povara Mea că este ușoară”!

Și tot El ne luminează cât de greu este să-L prigonim, pe El, Adevărul, când îi spune cu milă și dragoste Sfântului Apostol Pavel pe drumul Damascului: „Eu sunt Iisus pe Care tu Îl prigonești. Greu îți este să izbești cu piciorul în țepușă!”. Pe El, Adevărul izgonit și prigonit, Îl doare rana mea și nu rănila pe care I le facem noi, prigonindu-L!

Da, Adevărul ne face liberi și Duhul Său Cel Sfânt ne va vindeca de toate neputințele și ne va învăța toate. Acestea nu sunt cuvinte goale, ci cuvinte pline, cuvinte care au în ele chiar puterea de care avem nevoie!

Trăirea atentă a durerii, a furiei, a fricii, a tristeții, străpunge inima împietrită

Vindecarea ne vine de la înnoirea minții prin „răsturnarea” ei (*metanoia*), a felului ei de a lucra. Omul vechi „gândește” cu mintea sa încercând cu disperare să obțină rezultate, să împlinească obiective și dorințe, toate centrate pe căutarea plăcerii și fuga de durere. Dar fuga de durere devine chiar fuga de viața noastră care, în acea clipă, e durere, sau furie, sau frică! Fugind de această durere, fugim de locul Întâlnirii cu Viața Care ni se oferă.

A ne dezbrăca de omul vechi înseamnă a renunța la tiparele de fugă, de apărare, de acele conținuturi ale „sinelui protector”: scuzarea de sine, acuzarea celuilalt, amintirea situațiilor asemănătoare, imaginarea unor scenarii de răzbunare sau ameliorare, ascultarea impulsului de atac sau fuga. Toate urmăresc ieșirea din durerea de a simți ceea ce este în noi. Simțim furie? Nu putem îndura asta. Avem nevoie să o manifestăm în impulsuri și fapte agresive sau autoagresive, sau să o amorțim cu o substanță sau un comportament „mângâietor”.

„Răsturnând mintea”, alegem să nu mai fugim: să ne asumăm ce trăim prin atenție la starea respectivă și să o trăim cu Domnul. Așa, atenția minții nu se mai risipește în căutarea de soluții de evadare sau rezolvare, iar rațiunea se lipește de Numele Domnului în loc să se spargă în gânduri și fapte rele... Și toate se prefac, se transformă! Și numai așa ne eliberăm cu adevărat de durere. Numai prin trăirea ei cu Domnul. Și asta e posibil prin împreună-lucrarea minții noastre, prin atenție, cu rațiunea, prin chemarea Domnului, și cu inima, prin deschiderea, prin acceptarea durerii în orice formă ar fi ea. Trăirea atentă a durerii, a furiei, a fricii, a tristeții, străpunge inima împietrită și, pe acolo, intră Mângâietorul!

Nu e minunat?

Nu mai e nevoie să ne prefacem că nu suntem furioși, pentru că putem oferi Domnului furia noastră să o transforme El în ce ne este de folos. Și așa descoperim

acea „rânduială” lăuntrică în care nu știm ce va urma, dar știm că ce va urma este lucrarea Domnului cu noi. E Darul Lui, necunoscut, neprevăzut, dar așteptat și dorit și lucrat și de noi prin nevoința atenției, a rugăciunii și a încrederii.

Vezi tu, Om drag, cum se scrie „filocalia” în om! Noi doar încercăm să fim onești cu noi înșine și să facem poruncile așa cum putem. Ascultăm un sfat, lucrăm o pravilă, urmăm o învățătură și Domnul vine și face ce are El de făcut. Dar numai și numai dacă vrem și dacă Îl primim *așa cum ni Se oferă El* și nu cum ne dorim noi cu mintea cea veche.

Nu scăpăm de suferința care devine tot mai prezentă

Dumnezeu ne-a ales pe toți, pe fiecare dintre noi, să fim oameni și, a fi om înseamnă să-ți afli sensul existenței și bucuria de a fi în Dumnezeu, în relația vie cu El.

De ce nu răspundem toți?

Sau, de ce alegem să răspundem într-o limbă a dorințelor trecătoare și ucigătoare de suflet?

Pentru că refuzăm Crucea. Și o refuzăm pentru că o privim cu vederea celui rău care ne-o prezintă ca pe o suferință care ni se cuvine ca pedeapsă pentru nevrednicia noastră din partea Unui Dumnezeu drept!

Și ce ne aduce această privire piezișă? Suferință! Multă și urâtă suferință! Și cum o trăim? Folosindu-ne

mintea pentru a scorni mereu noi și noi mijloace de anihilare a simțirii durerii și de producere a plăcerii. Și ce folos avem? O tot mai gravă deteriorare, o tot mai cumplită suferință.

Suntem înfășurați, blindați *ad-litteram*, cu aparate, echipamente și comportamente de protecție, dar nu scăpăm de suferința care devine tot mai prezentă și tot mai ucigătoare.

Care e taina acestei fărădelegi? Frica de o anumită suferință! E uimitor! Alegem să suferim mult, urât, meschin, nedemn, cu încercări pe care le cunoaștem și le controlăm cumva (*rău cu rău*), pe care le urâm doar de dragul urii, pentru că le și îndrăgim (*dar mai rău fără rău*) de vreme ce nu cerem ajutor de la Dumnezeu să ne eliberăm de principala lor cauză: frica de durerea nașterii la viața cu sens. Și cercul se învârte fără oprire: cu cât fugim mai mult de durere, apelând la anestezice și surogate de plăcere, cu atât ne înfundăm mai mult în suferință...

El trebuie să crească și eu să mă micșorez

Ca să te ascunzi, încearcă să ai mai des în gând cuvântul Sfântului Ioan Botezătorul: „El trebuie să crească și eu să mă micșorez”! Dacă vei avea în gând să se vadă mila și dragostea Domnului față de tine, El va fi slăvit și tu vei fi martorul! Nu e ușor. Mulți se vor uita la tine, dar să nu te lași biruit. Să ai gând curat, pe cât vei putea, și Domnul va lucra.

Pentru tăcere și liniște, încearcă să nu începi tu cuvântul, lasă-te întrerupt, oprit și chiar contrazis ori de câte ori poți. Dacă nu poți să te smerești (și eu știu cât e de greu), lasă-L pe Domnul să te smerească așa cum știe El și mulțumește-I, nu-I reproșa. Apoi alege momente din zi, mai ales din noapte, în care să taci înaintea Domnului și să-I ascuți tăcerea.

Luptă cu gândurile, alungă-le și roagă-te cât poți mai curat. Mai ales în timpul Sfintei Liturghii.

Ca să cinezi cu Domnul, spovedește-te, plinește-ți canonul și împărtășește-te cu recunoștință și cât mai frecvent posibil. Ascultă de părintele duhovnic și hrănește-te cu Sfânta Scriptură și cu scrierile Părinților noștri.

Haina bucuriei ai primit-o deja de la Domnul în Sfântul Botez, o cureți mereu prin Taina Spovedaniei și o înfrumusețezi prin Împărtășanie. Fiind credincios peste puținul care ți s-a încredințat: trupul tău, sufletul tău, viața ta, casa ta, slujba ta, prietenii tăi, vrăjmașii tăi, vei fi chemat de Domnul să intri mereu mai profund în Bucuria Lui!

Vei avea ce dorește inima ta!

Pentru a ne împărtăși de lumina necreată pe care o primim în duhul nostru de unde pogoară în puterile psihice și somatice ale sufletului, e nevoie să voim și să ne silim.

E nevoie de asceză, adică de exercițiu și luptă, după rânduiala sfântă a Bisericii.

E nevoie să ne curățim de „toată întinarea”, tot cu ajutorul Duhului Sfânt Care lucrează, prin Sfintele Taine și prin împlinirea Poruncilor. Acestea din urmă nu sunt altceva decât Prezență vie și lucrătoare a lui Dumnezeu în noi! Aici se împotmolesc rău mintea și voia omului căzut, care iau Poruncile drept norme juridice și amenințări. Ascultarea și împlinirea lor ne va descoperi că sunt, de fapt, împlinirea făgăduințelor făcute omului de Dumnezeu.

Așadar, iată ce simplu e să ai mereu mai multă lumină!

Avându-L pe Cel ce „este Lumina lumii” în tine și fiind în El, vei avea ce dorește inima ta!

Ca să guști prezența Acestei Lumini, ai nevoie să-ți cultivi simțurile duhovnicești.

Biserica e o înaltă Școală de Cultură a Duhului pentru cine nu o confundă cu neputințele unor mădulare ale ei!

Victimele lui Dumnezeu

Fără asceză, fără asceza după sfânta rânduială a Bisericii, lepădarea de sinele pătimăș rămâne doar o dorință abstractă care ne aruncă în cel mai greu păcat, în cel al deznădejdiei. Și, aici, în plină deznădejde, putem alege să ne urcăm pe Tronul lui Dumnezeu, să devenim judecători și să decretăm că nu suntem buni

de nimic și că mai bine n-am mai fi, sau am dispărea și multe altele. După această nemiloasă, dar „dreaptă” judecată, plini de noi crezând că am fost sinceri, ne afundăm în plăcerile „consolatoare” ale patimilor mai mici (o bericică, un filmuleț, o bârfuliță, o autosatisfacere) sau mai mari (desfrâu, violență, pornografie, abuz, perversiuni, alcool, drog, hulă...) că „tot nu mai putem face nimic”... Apoi iarăși, răniți în orgoliu, ne putem arunca în regrete și acuze, ne putem chiar spovedi dar numai pentru a-i spune părintelui și lui Dumnezeu ce rea e lumea și ce răi suntem noi și că ce rău ne pare și cât suferim, în loc să cerem mila Lui vindecătoare... Și tot așa, până când vrăjmașul ne „dovedește cu probe” că Dumnezeu nu ne iubește, nu ne-a ales, nu vrea să facă nimic și oferă plăcerea perversă de a fi victima lui Dumnezeu și a răutății acestei lumi...

***Bucuria duhovnicească este ca o strălucire,
ca o iradiere din adânc***

Bucuria duhovnicească nu este un sentiment, nu este o lucrare a afectivității noastre, ci o „roadă a Duhului”, adică o lucrare a Duhului Sfânt în duhul nostru. Ea nu depinde de nici un eveniment exterior și poate să nu fie resimțită de afectivitatea noastră psihică. Eu pot trăi, de exemplu, bucuria de a mă împărtăși, în același timp cu întristarea că cineva drag mie nu este cu mine la Sfânta Liturghie, sau iritarea că mi-am pierdut

mănușile. Sunt trăiri diferite, la nivele și adâncimi diferite ale sufletului meu.

Omul resimte bucuria duhovnicească, de fapt singura bucurie adevărată, ca pe o strălucire, o iradiere din adânc, însoțită de pace și dragoste pentru tot ce-l înconjoară. Când e resimțită ca o euforie și se manifestă prin gesturi și cuvinte exuberante, bucuria nu mai este duhovnicească, ci sufletească, încetând, de fapt, să mai fie bucurie.

Când cineva este începător pe Calea credinței, trăind lucrarea harului, se umple de uimire și de bucurie, dar nu știe încă să le păstreze, să le trăiască la nivelul duhului, ci le risipește în afară datorită egoului, care vrea să stăpânească și să controleze totul. Încet, încet, din experiență, omul învață să-și chivernisească harul și să nu mai „alunge Duhul”.

Învățăm meșteșugul bucuriei învățând să ne cunoaștem pe noi așa cum ne cunoaște Dumnezeu. Aflăm cine suntem, cum suntem și ce vom deveni de la Dumnezeu. Învățăm să devenim ceea ce încă nu suntem, împlinind poruncile Lui, făcând toate cele pe care ni le cere El, cu puterea și priceperea pe care Însuși ni le dă.

Fără să știm cine suntem, nu ne putem bucura că suntem!